

Kontaktförbud

– en kartläggning av tillämpningen med
synpunkter på iakttagelserna

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning.....	3
2	Bakgrund och syfte med projektet	6
3	Genomförande.....	8
4	Granskningsresultat kontaktförbud.....	12
5	Brott som anmälts i samband med ansökan om kontaktförbud	26
6	Andra iakttagelser vid granskningen.....	27
7	Kan några faktorer som påverkat utfallet i andelen utfärdade kontaktförbud identifieras?.....	28
8	Granskningsresultat överträdelser av kontaktförbud.....	30
9	Beslut.....	36
10	Bilaga (enkät, frågemallar och statistik över kontaktförbud 2012)	37

1 Sammanfattning

Kontaktförbud är ett myndighetsbeslut som förbjuder en person att ta kontakt med en annan person. Syftet med lagstiftningen är att förebygga farliga situationer. Genom straffsanktionen är det möjligt för polis och åklagare att ingripa mot den som bryter mot beslutet. Under förutsättning att kontaktförbudet respekteras är det ingen tvekan att det har en trygghetsskapande effekt. Undersökningar av Brottsförebyggande rådet (Brå) visar att den person som fått ett kontaktförbud meddelat som skydd uppfattar en beviljad ansökan som något mycket positivt. Det är dock viktigt att ha en realistisk bild av det skydd ett kontaktförbud ger den person som beslutet avser skydda. Ett kontaktförbud kan inte ens om det förenas med elektronisk övervakning, i sig, utgöra något fullständigt skydd för den utsatta personen. Ett kontaktförbud kan därför behöva förenas med skyddsåtgärder av annat slag.

Fokus vid tillsynen på de granskade kamrarna har legat på handläggningen av de ärenden där kontaktförbud ej beviljats. Granskningen har omfattat samtliga (100%) av de ärenden där kontaktförbud inte beviljats under tiden den 1 januari – den 31 mars 2012 medan av de beviljade kontaktförbuden endast hälften (50%) har granskats. Granskningen av kontaktförbudsärendena 2012 har därmed gjorts på samma sätt som den granskning som genomfördes 2008, vilket möjliggör jämförelser.

Andelen ansökningar om kontaktförbud där parterna har eller tidigare har haft en parrelation eller annan nära relation har minskat i jämförelse med granskningen 2008 (från 86% till c:a 62%). Andelen ansökningar där den som ansöker om kontaktförbud enbart är bekant med eller är obekant med den som ansökan riktar sig mot har ökat i motsvarande mån (från 14% till c:a 38%).

Andelen kvinnor bland dem som ansökt om kontaktförbud har minskat i jämförelse med granskningen 2008 (från 87% till 74%). Andelen män som ansökt om kontaktförbud har i motsvarande mån ökat (från 13% till 26%).

Andelen kontaktförbudsansökningar som riktar sig mot kvinnor har ökat (från 13% till 19%).

Andelen ansökningar om kontaktförbud till skydd för barn under 15 år har ökat markant i jämförelse med 2008 (från 2% till 10%).

Av samtliga beslut att bevilja kontaktförbud utgör gruppen där parterna har eller har haft en parrelation eller en annan nära relation 78%. Av dem som inte fått kontaktförbud beviljat utgör andelen där parterna är eller har varit närstående 58%.

Andelen beviljade kontaktförbud med kortare förbudstid (0-6 månader) har ökat i jämförelse med 2008.

Det går inte att utläsa av granskningsmaterialet att åklagarkammare med låg andel beviljade kontaktförbud skulle tillämpa kontaktförbudslagstiftningen på ett annorlunda sätt än kammare med en hög andel beviljade kontaktförbud. De skillnader i andel beviljade kontaktförbud som finns mellan de granskade åklagarkammarna kan kanske till viss del förklaras av förekomst av kvalitetsskillnader i ansökningarna som inkommit från polisen. Antalet och andelen ansökningar som riktar sig mot bekanta eller obekanta, i vilka förutsättningarna för kontaktförbud oftast saknas, kan också i någon mån förklara skillnaderna. Beträffande denna grupp har JO i beslut som avsett åklagares handläggning av kontaktförbud uttalat att utrymmet för att utfärda kontaktförbud är mycket litet när parterna inte har eller har haft en parrelation eller en annan nära relation.

Genomgången under avsnitt 7 av ett antal faktorer som skulle kunna påverka utfallet i andelen beslut att bevilja kontaktförbud pekar mot att eventuella samband är komplexa och att inga enkla svar finns på frågan om varför andelen beslut varierar mellan åklagarkammarna.

I likhet med granskningen 2008 framstår åklagarnas tillämpning av kontaktförbudslagstiftningen som restriktiv.

Granskningen har visat att parterna i kontaktförbudsärenden begärt rättens prövning av åklagarens beslut i mycket få fall oavsett om beslutet avsett att kontaktförbud utfärdats eller inte utfärdats. I de få fall som prövats av domstol har i samtliga fall åklagarens beslut fastställts.

Granskningen har visat på brister i dokumentationen av att skyldigheten att kommunicera beslutsunderlaget i kontaktförbudsärenden fullgjorts. Det går därför inte att bedöma i vilken utsträckning kommunikation skett i de granskade ärendena.

Bland de brister i olika avseenden som konstaterats vid granskningen 2008 har följande förekommit även vid denna granskning:

- Diarieföringen av inkomna ansökningar har i flera fall varit bristfällig och det har inte gått att följa ärendets gång i Åklagarmyndighetens elektroniska ärendehanteringssystem (Cåbra). Ansökningar om kontaktförbud för gemensam bostad har registrerats som en ansökan om ordinärt kontaktförbud och beslutet har i konsekvens med detta felaktigt registrerats som ett beslut om ordinärt kontaktförbud.

- Återkallade ansökningar om kontaktförbud har prövats i sak i stället för att skrivas av.
- I beslut om kontaktförbud, både positiva och negativa, har skyddspersonen angivits som "skyddad personuppgift" istället för med namn.
- I flera fall har de skäl som bestämt utgången för det enskilda beslutet inte framgått av beslutsmotiveringen vilket innebär att denna inte uppfyllt förvaltningslagens krav på precisering av skälen. I ärendehanteringssystemet Cåbra finns numera ett beslutsstöd för motivering av beslut i kontaktförbudsärenden som utformats för att ge sådan ledning att förvaltningslagens krav på precisering av skälen uppfylls.
- Endast i få fall har dokumenterats att omprövningar av kontaktförbud gjorts vid ändrade förhållanden. I vissa fall där förhållandena ändrats eller omprövning av annat skäl bort ske framgår inte av akten eller diariet om omprövning har skett. Även om åklagaren inte upphäver ett utfärdat kontaktförbud när en förundersökning läggs ned bör det av diariet framgå att saken varit föremål för omprövning på grund av ändrade förhållanden. En omprövning med ett kort angivande av skälen bör också antecknas i diariet.
- I några fall har förundersökningar som pågått hos polisen inte överlämnats till åklagare trots att en ansökan om kontaktförbud kommit in i ärendet. I några fall har åklagare lämnat direktiv i ärendet trots att förundersökningsledningen legat kvar hos polisen.

De berörda åklagarkamrarna har uppmärksammats på de brister som iakttagits. Granskningsresultatet visar dock att det finns behov av att samtliga allmänna åklagarkammare går igenom sin handläggning och säkerställer att de uppmärksammade bristerna inte förekommer.

Granskningen har visat att det saknas rutiner mellan polis och åklagare för hur handläggningen av kontaktförbudsärenden i detalj ska hanteras. I stort sett baseras handläggningen på en underförstådd gemensam överenskommelse om snabb handläggning av innebörden att kontaktförbudsärendet i princip hanteras som ett ärende med en frihetsberövad misstänkt. De iakttagelser som gjorts vid granskningen har visat på att detta inte är tillräckligt för att säkerställa en skyndsam handläggning och den utredningskvalitet som krävs.

Kvaliteten i förundersökningar om överträdelse av kontaktförbud har höjts sedan föregående granskning genom att förhör med både målsägande och misstänkt vid anmälan om överträdelse av kontaktförbud har hållits i större utsträckning än som var fallet 2008.

2 Bakgrund och syfte med projektet

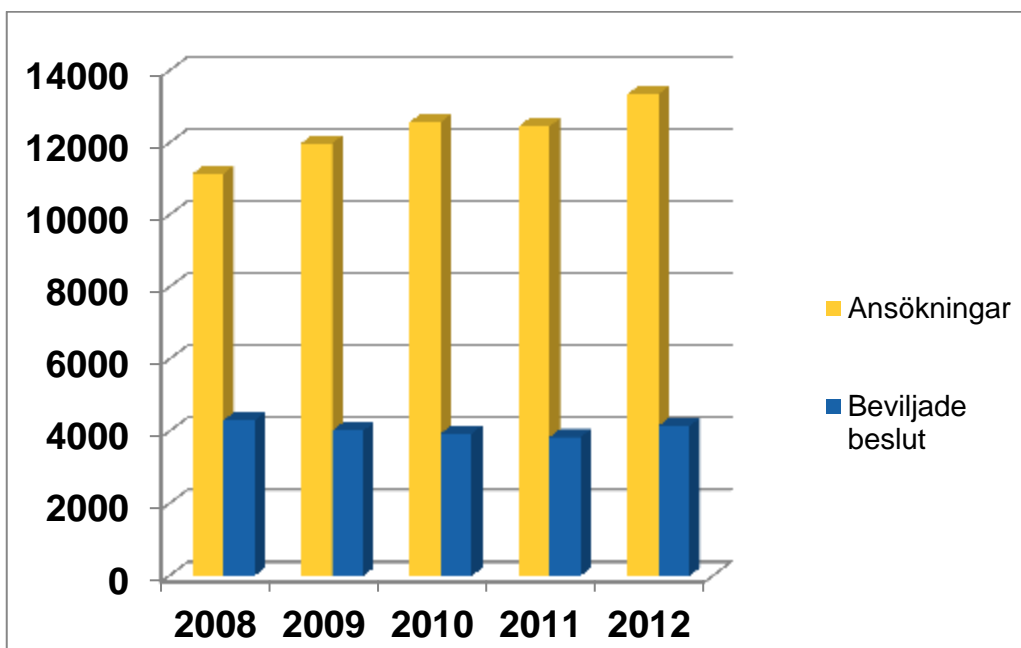
Lagen om besöksförbud (1988:688) trädde i kraft den 1 juli 1988. Tanken bakom lagen var att åstadkomma ett bättre skydd för personer som förföljs eller på annat sätt utsätts för allvarliga trakasserier. Syftet med ett besöksförbud var, enligt förarbetena, framför allt att förebygga hotfulla och farliga situationer men också att möjliggöra för polisen att omedelbart ingripa i en situation som upplevs som hotande eller skrämmande för den som förbudet avser att skydda. Bestämmelserna om besöksförbud förutsågs få störst betydelse för kvinnor i förhållande till män som de tidigare har haft en parrelation till, men lagens skydd gavs en generell utformning så att någon särskild relation mellan den skyddade och den förbudet avsåg att gälla inte fordras för att lagen ska bli tillämplig, (prop. 1987/88:137 s. 11 ff.).

Kritik har alltsedan lagens tillkomst framförts, dels mot lagens utformning, dels mot polisens och åklagarnas tillämpning av bestämmelserna. Få beslut i kontaktförbudsärenden har gått vidare till domstols prövning vilket medfört att tillgången på domstolspraxis är ytterst begränsad.

Brottsförebyggande rådet har i flera rapporter lämnat synpunkter på hur lagen om besöksförbud tillämpats av bl.a. åklagare (se Rapport 2003:2 "Besöksförbud. En utvärdering av lagen och dess tillämpning", Delrapport 2005 "Nya regler i lagen om besöksförbud" och Rapport 2007:2: "Besöksförbud. De berörda och deras erfarenheter").

Åklagarmyndighetens Utvecklingscentrum Göteborg genomförde 2008 en granskning av tillämpningen av besöksförbudslagstiftningen vid Södertörns åklagarkammare i Stockholm, City åklagarkammare i Stockholm samt åklagarkamrarna i Linköping, Helsingborg, Uppsala och Jönköping (Besöksförbud – en kartläggning över tillämpningen med synpunkter – rapport juni 2008 Utvecklingscentrum Göteborg). I förhållande till lagens syfte att fungera förebyggande konstaterades i rapporten att åklagarens tillämpning av besöksförbudslagstiftningen tycktes vara restriktiv. Rapporten visade i övrigt på flera områden med förbättringspotential.

Stiftelsen Tryggare Sverige har i en rapport 2011 (2011:1) konstaterat att det görs allt fler ansökningar om besöksförbud men att färre beviljas och att det är stora skillnader mellan olika åklagare avseende andelen beviljade besöksförbud. Enligt rapporten fanns det vidare stora skillnader mellan åklagarkamrarna i landet och mellan åklagare inom samma åklagarkammare i andelen beviljade besöksförbud. Rapporten beskrev läget som ett geografiskt lotteri som man måste komma till rätta med.

Av åklagarmyndighetens statistik över kontaktförbud framgår att antalet ansökningar ökat medan antalet beviljade kontaktförbud legat still på cirka 4000 per år. Den andel som beviljats har således minskat.

Åklagarmyndighetens Utvecklingscentrum Göteborg presenterade i november 2010 en handbok för handläggning av besöksförbudsärenden som ett stöd för de operativa åklagarna i deras hantering av besöksförbudsärenden. Handboken har senare uppdaterats i samband med lagändringar.

Den 1 oktober 2011 trädde lagen om kontaktförbud i kraft och ersatte lagen om besöksförbud. Den nya lagen bygger i allt väsentligt på tidigare lagregler. En utvidgning har emellertid skett när det gäller de omständigheter som åklagaren särskilt ska beakta vid riskbedömningen inför ett beslut om kontaktförbud. Hänsyn ska numera vid riskbedömningen även tas till brott som den ansökan avser har begått mot någon annan persons liv eller hälsa, frihet eller frid. Lagstiftarens syfte med denna förändring har varit att förstärka besöksförbudslagstiftningens brottsförebyggande funktion.

Mot bakgrund av iakttagelserna vid besöksförbudsgranskningen 2008, tillkomsten av handboken med rekommendationer för handläggningen i kontaktförbudsärenden, lagändringarna den 1 oktober 2011 och tidigare nämnd kritik fanns det skäl att följa upp tidigare iakttagelser och på nytt granska tillämpningen av lagstiftningen. Syftet med kontaktförbudsgranskningen 2012 har varit att dels identifiera om det funnits skillnader i åklagarnas handläggning av kontaktförbudsärenden, dels att undersöka om tillämpningen av lagen är i linje med lagens syfte att förebygga farliga och hotfulla situationer och att

möjliggöra för polisen att omedelbart ingripa i en situation som för den skyddade framstår som hotfull. Ett annat syfte har varit att följa upp vidtagna åtgärder samt slå fast om det finns behov av ytterligare åtgärder för att utveckla handläggningen av kontaktförbudsärenden.

Den genomförda kartläggningen kommer, förutom denna tillsynsrapport, att resultera i de åtgärder som framgår av beslutet i avsnitt 9. De i tiden närmaste åtgärderna består i en uppdatering av handboken i kontaktförbudsärenden i tillämpliga delar och i genomförandet av ett erfarenhetsseminarium för relationsvåldsåklagare på landets åklagarkammare.

3 Genomförande

3.1 Urval av åklagarkammare

Utgångspunkten för granskningen har varit 2008 års granskning av besöksförbud.

Sex åklagarkammare har ingått i projektet. Granskning har skett av ärenden handlagda vid Södertörns och Norrorts åklagarkammare i Stockholm, Södra Skånes åklagarkammare i Malmö samt åklagarkammarna i Skövde, Umeå och Jönköping.

Beslut om kontaktförbud meddelade under 2012 på de granskade kamrarna

Beslut	Södertörn	Norrort	Skövde	Södra Skåne	Umeå	Jönköping
Kontaktförbud, Ordinärt	122	78	92	84	123	185
Kontaktförbud, ordinärt, förlängt	16	7	183	21	17	5
Utvidgat kontaktförbud	0	1	0	0	9	3
Utvidgat kontaktförbud, förlängt	0	0	1	0	0	0
Särskilt utvidgat kontaktförbud	0	0	0	0	0	0
Särskilt utvidgat kontaktförbud, förlängt	0	0	0	1	0	0
Kontaktförbud, gemensam bostad	2	3	9	2	0	9
Totalt antal beslut	476	448	282	554	411	462
Totalt antal beviljade kontaktförbud	140	89	120	108	149	202
Totalt antal ej beviljade kontaktförbud	336	359	162	446	262	260
Andel beviljade kontaktförbud	29%	20%	43%	19%	36%	44%

De i tillsynsprojektet ingående kamrarna skiljer sig i storlek och ligger i olika delar av landet.

Urvalet av åklagarkammare har i övrigt skett med utgångspunkt i statistikuppgifter. Andelen beslut att bevilja kontaktförbud skiljer sig åt mellan de granskade kamrarna och varierar från 19% vid Södra Skånes åklagarkammare till 44% vid Åklagarkammaren i Jönköping. Den senare kammaren ingick tillsammans med Södertörns åklagarkammare i Stockholm även i granskningen 2008. Befolkningsunderlaget ger en fingervisning om skillnaden i storlek mellan de i granskningen ingående kamrarna.

3.2 Urval av ärenden

Antalet granskade ärenden i varje kategori

	Antal beviljade kontaktförbud	Antal ej beviljade kontaktförbud	Antal avskrivna ansökningar	Totalt antal granskade ansökningar/utredningar	Överträdelse av kontaktförbud
Södertörn	26	91	0	117	26
Norrort	8	76	0	84	9
Skövde	16	39	0	55	14
Södra Skåne	11	65	0	76	11
Umeå	14	82	0	96	6
Jönköping	26	72	1	99	15
Totalt	101	425	1	527	81

Urvalet av ärenden för granskning har gjorts enligt samma principer som 2008. Fokus i granskningen har i likhet med 2008 legat på de icke beviljade kontaktförbuden. Samtliga beslut avseende icke beviljade kontaktförbud och hälften av besluten att bevilja kontaktförbud samt alla inkomna anmälningar om överträdelse av kontaktförbud under tremånadersperioden den 1 januari t.o.m. 31 mars 2012 har granskats. Tidsperioden är vald med utgångspunkt i att ärendeinflödet beträffande aktuella ärendetyper har varit statistiskt jämt fördelat över året och vidare för att undvika semesterperioder, då åklagarkamrarnas bemanning är nedsatt. Antalet ansökningar/utredningar/beslut som granskats har varit 527 i 371 ärenden (AM-nummer), d.v.s. flera ansökningar/utredningar/beslut i samma ärende har ingått i urvalet enligt ovan.

För att få en bild av hur lagen fungerar till skydd för skyddspersonen har, förutom handläggningen av ansökningar om kontaktförbud, även handläggningen av överträdelser av kontaktförbud granskats.

3.3 Metod

Tillsynen har bestått i granskning av ärenden som genomförts i samband med kammarbesök under tiden september – november 2012. Underlag för vilka ärenden som skulle granskas har gått ut i förväg till kammarcheferna. Med några undantag har granskningsgruppen för varje ärende haft tillgång till åklagarakt, polisakt, diarieblad och utdrag ur belastningsregistret.

Granskning av handläggningen i de aktuella ärendena har skett genom att akterna har gått igenom och för varje ansökan, utredning och beslut om kontaktförbud har ett antal frågor i

en upprättad på förhand upprättad granskningsmall besvarats av en granskare. Granskningen skett med utgångspunkt i precisa frågeställningar för att göra materialet möjligt att bearbeta statistiskt. Frågorna i granskningsmallen och underlaget för granskningen är i stort sett detsamma som vid granskningen 2008. Frågeställningarna har i möjligaste mån formulerats för att kunna besvaras med antingen "ja", "nej" eller "framgår ej". Det bör framhållas att åklagarakterna numera är elektroniska och rensas snabbt vilket medfört att de vid oklarheter i handläggningen varit svåra eller omöjliga att rekonstruera. Granskningen har på så sätt varit svårare att genomföra 2012 än vad som var fallet vid granskningen 2008.

Vid sidan om granskningsmallens frågeställningar har granskarna vid genomgången av akterna gjort andra iakttagelser som löpande diskuterats och analyserats. Gruppens synpunkter har då noterats i ett fritextfält i granskningsmallen.

Samtliga åklagare, som har hanterat kontaktförbudsärenden vid de aktuella kamrarna, har ombetts att besvara en enkät vilken överlämnats inför kammarbesöken. Information om ärendehantering och kammarpraxis har inhämtats vid samtal med kammarledningen och med kammarens personal enligt nedan.

Varje kammarbesök har avslutats med ett möte då all vid tillfället tillgänglig personal har deltagit och då bland annat iakttagelser vid granskningen och rutiner för handläggningen har diskuterats. Vid dessa möten har en del överskottsinformation lämnats angående intern praxis vid kamrarna t.ex. beträffande kontaktförbudens längd, användandet av tvångsmedel i samband med handläggningen av överträdelse av kontaktförbud m.m. Även denna tillkommande information ingår i granskningsunderlaget.

Ansvarig för tillsynsprojektet har överåklagare Marianne Ny varit. Kammaråklagarna Johan Ström och Ann-Christin Claesson har varit projektledare. Gruppen har i övrigt bestått av tre granskare, kammaråklagarna Maria Sterup, Birgitta Fernlund och Annika Bokefors.

4 Granskningsresultat kontaktförbud

4.1 Grunduppgifter

Av de 527 ansökningar om kontaktförbud som ingått i granskningen har 101 avsett kontaktförbud som beviljats och 425 har avsett kontaktförbud som inte beviljats. En ansökan har avsett ett ärende som skrivits av på grund av återkallelse.

Trots att bara ett ärende har skrivits av har det vid genomgången av akterna uppmärksammats att det förekommit fler ärenden där ansökan har återkallats. Avskrivning borde ha skett även i dessa fall. En återkallelse av ansökan innebär att någon materiell prövning inte ska göras utan ärendet ska avskrivas på formella grunder. Samma typ av brist i handläggningen föranledde påpekande även vid tillsynen 2008. Det finns därför anledning att på nytt uppmärksamma de operativa åklagarna på hur handläggningen av en återkallad ansökan ska hanteras.

507 av ansökningarna har registrerats som ansökningar om ordinärt kontaktförbud, 16 som ansökan om kontaktförbud för gemensam bostad och fyra som ansökan om utvidgat kontaktförbud. Av aktmaterialet framgår att flera ansökningar om kontaktförbud för gemensam bostad har registrerats som ansökan om ordinärt kontaktförbud. Åklagaren har i dessa fattat beslut om ordinärt kontaktförbud i stället för kontaktförbud för gemensam bostad. Att ansökningar om kontaktförbud i gemensam bostad felaktigt registrerats som ansökan om ordinärt kontaktförbud förekom även vid tillsynen 2008 och föranledde påpekande. Det är viktigt att återigen uppmärksamma de operativa åklagarna på eventuella felregistreringar av ansökningar och vikten av att rätta till sådana felregistreringar innan beslut fattas.

4.2 De olika typerna av kontaktförbud

Av totalt 527 granskade ansökningar om kontaktförbud har 507 (96%) avsett ordinärt kontaktförbud. Endast 20 (4%) har avsett en annan typ av kontaktförbud, 16 beslut avsåg kontaktförbud för gemensam bostad och 4 avsåg utvidgat kontaktförbud. Andelen utfärdade kontaktförbud för gemensam bostad i de granskade ärendena är i stort sett lika stor som vid granskningen 2008.

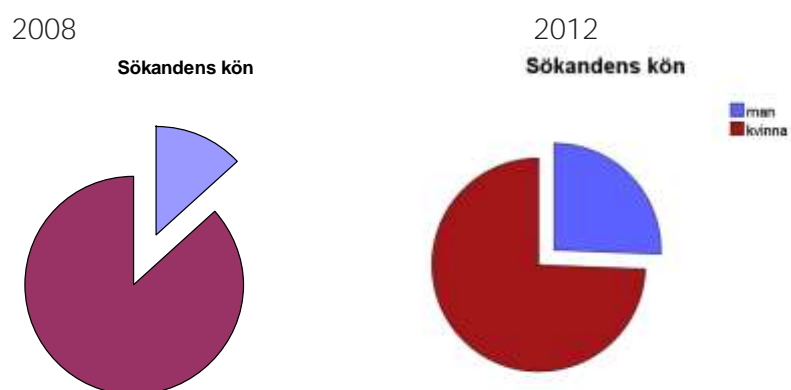
Av de enkätsvar som de operativa åklagarna lämnat vid granskningen 2012 framgår att de flesta, i likhet med 2008, anser att utfärdande av kontaktförbud för gemensam bostad inte har utgjort ett fungerande verktyg till skydd för "skyddspersonen". Tillämpningen av bestämmelserna med kravet på att det ska föreligga påtaglig risk för att den person förbudet avses gälla mot ska begå brott mot en sammanboendes liv, hälsa, frihet eller frid i kombination med den långtgående proportionalitetsregeln till skydd för "förbudspersonen", har inneburit flera praktiska svårigheter för åklagarna. Utformningen av kontaktförbudslagstiftningen har medfört att det legat närmare till hands för åklagaren att tillämpa straffprocessuella tvångsmedel såsom t.ex. anhållande. Regeringens förslag om

ändring i reglerna om kontaktförbud, proposition 2012/13:186, innebär att utrymmet för att tillämpa regeln om kontaktförbud i gemensam bostad kommer att utvidgas. Förslaget innebär att det inte längre ska krävas att risken för brott är påtaglig för att kontaktförbud i gemensam bostad ska kunna meddelas. Det ska således inte längre krävas att det föreligger en akut risk för brott mot den person som ska skyddas. Det är tillräckligt att det finns en konkret och tydlig risk. Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 januari 2014.

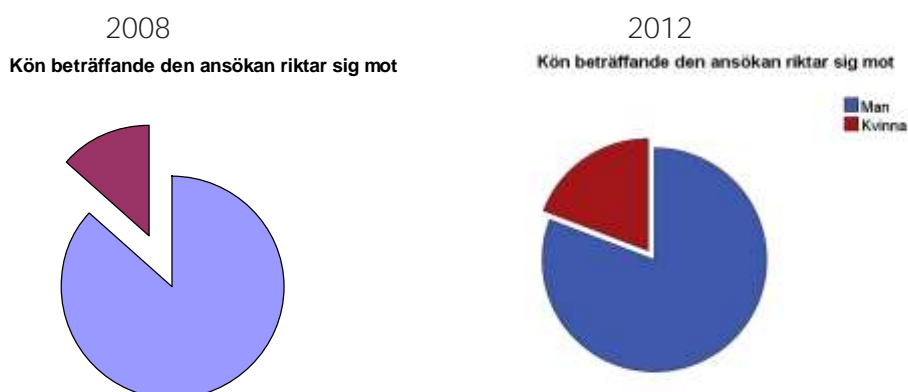
4.3 Parterna och deras ålder, kön och relation

4.3.1 *Kön*

Den person kontaktförbudet avser skydda (skyddspersonen) har i 392 (74%) av de sammanlagt 527 ansökningar om kontaktförbud som ingått i granskningen varit en kvinna.

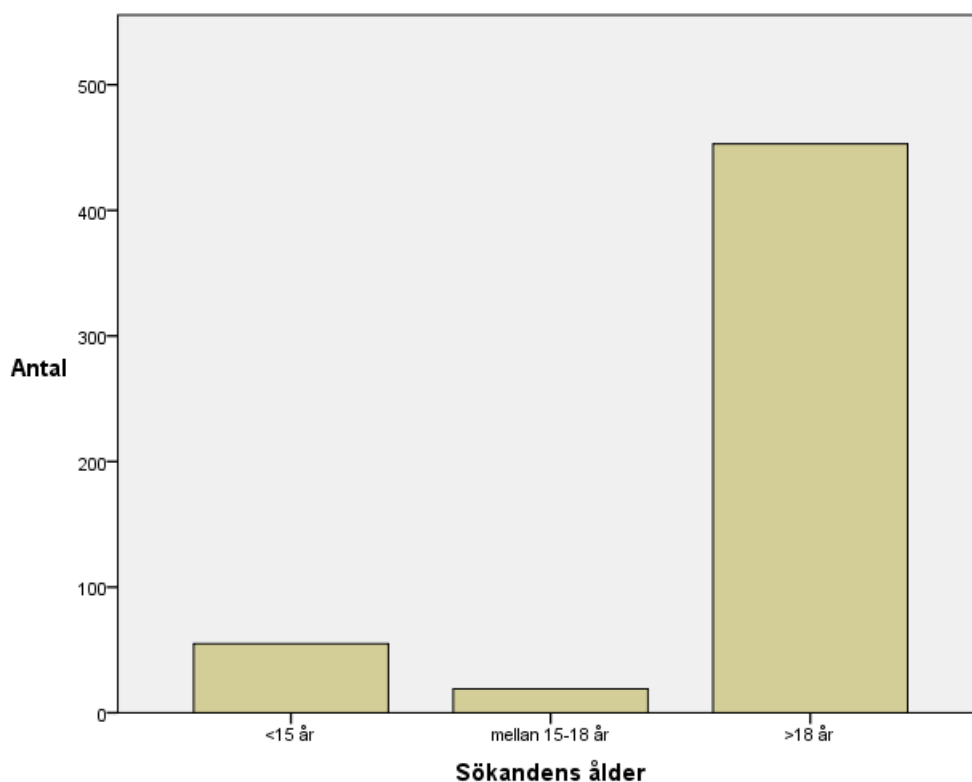
Den ansökan riktar sig mot (förbudspersonen) har i 426 av ansökningarna varit en man (81%).

I jämförelse med den tillsyn som gjordes 2008 har andelen ansökningar som riktar sig mot män minskat och i motsvarande grad har ansökningarna mot kvinnor ökat.

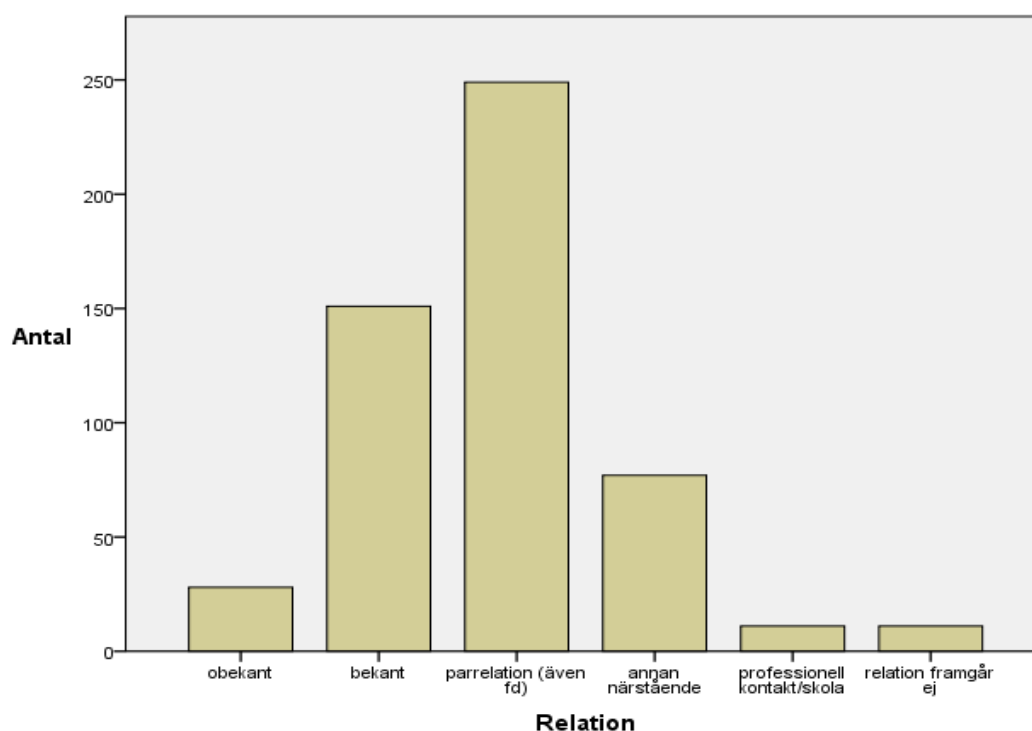
4.3.2 Ålder

"Skyddspersonen" har i 453 (86%) av de 527 ansökningarna av kontaktförbud varit över 18 år, i 19 (4%) varit mellan 15-18 år gammal och i 55 (10%) varit under 15 år gammal. Vid tillsynen 2008 var motsvarande siffra där "skyddspersonen" var över 18 år 348 (94%), 13 (4%) där "skyddspersonen" var 15-18 år och 7 (2%) där "skyddspersonen" var under 15 år. Det innebär att det vid tillsynen 2012 förekommer betydligt fler "skyddspersoner" under 15 år i förhållande till tillsynen 2008. Varför antalet och andelen barn under 15 år har ökat har inte kunnat besvaras av granskningsmallen. En möjlig förklaring skulle kunna bestå i att barn under 15 år under 2012 i fler fall de facto blivit utsatta för brott/ förföljelser/allvarliga trakasserier än under 2008 och därför förekommer som sökanden i betydligt fler fall. Det är också möjligt att det är fler vårdnadshavare som i samband med en begäran om kontaktförbud för egen del också begär kontaktförbud för sitt eller sina barn.

4.3.3 Relation

I de ärenden som granskats har det varit vanligast att det funnits en pågående eller avslutad parrelation eller annan närstående relation mellan parterna. I 326 (62%) av ansökningarna har det rört sig om en sådan relation. I jämförelse med tillsynen 2008 (86%) har andelen parter med närstående relationen minskat betydligt. Betydligt fler fall i granskningen 2012 avser ansökningar om kontaktförbud som riktas mot bekanta eller helt obekanta än vid granskningen år 2008.

Vid enskilda åklagarkammare är andelen ansökningar där det inte varit fråga om en parrelation eller annan nära relation mellan parterna ännu större. Vid exempelvis åklagarkammaren i Umeå utgör ansökningarna av parter med en närstående relation under den granskade perioden 2012 mindre än hälften av ansökningarna (45%). Det sammanhänger dock delvis med att det fanns ett flertal ansökningar om kontaktförbud i ett par olika ärenden som rörde allvarlig brottslighet där misstänkta och målsägande inte var närstående. Intervjuer med operativa åklagare på de i tillsynen ingående kamrarna bekräftar bilden av en minskning av antalet ansökningar där parterna har eller har haft en parrelation eller annan nära relation.

De granskade ärendena fördelade på åklagarkammare.

Relation mellan förbudsperson och skyddsperson*	Norrort	Södertörn	Jönköping	Södra Skåne	Skövde	Umeå
Obekant	10%	5%	0%	9%	0%	7%
Bekant	20%	18%	20%	32%	44%	47%
Parrelation (även fd)	48%	61%	52%	45%	45%	29%
Annan närstående	13%	11%	25%	9%	11%	16%
Professionell kontakt/skola	7%	4%	0%	0%	0%	0%
Relation framgår ej	2%	1%	3%	5%	0%	1%

* Avser de granskade ärendena, dvs samtliga ansökningar avseende icke beviljade kontaktförbud och hälften av de beviljade kontaktförbuden.

I det följande görs antagandet att de 50 % av samtliga beslut att utfärda kontaktförbud under granskningsperioden som inte granskats fördelar sig på samma sätt som de 50 % som ingått i granskningen.

Relation mellan "skyddsperson" och "förbudsperson" i de granskade kategorierna av ärenden.

Beslut		Antal	%
Beviljat	obekant	3	3,0
	bekant	16	15,8
	parrelation (även fd)	64	63,4
	annan närstående	15	14,9
	professionell kontakt/skola	3	3,0
	Total	101	100,0
	Ej beviljat	obekant	25
bekant		135	31,8
parrelation (även fd)		185	43,5
annan närstående		61	14,4
professionell kontakt/skola		8	1,9
relation framgår ej		11	2,6
Total		425	100,0
Avskrivet	annan närstående	1	100,0

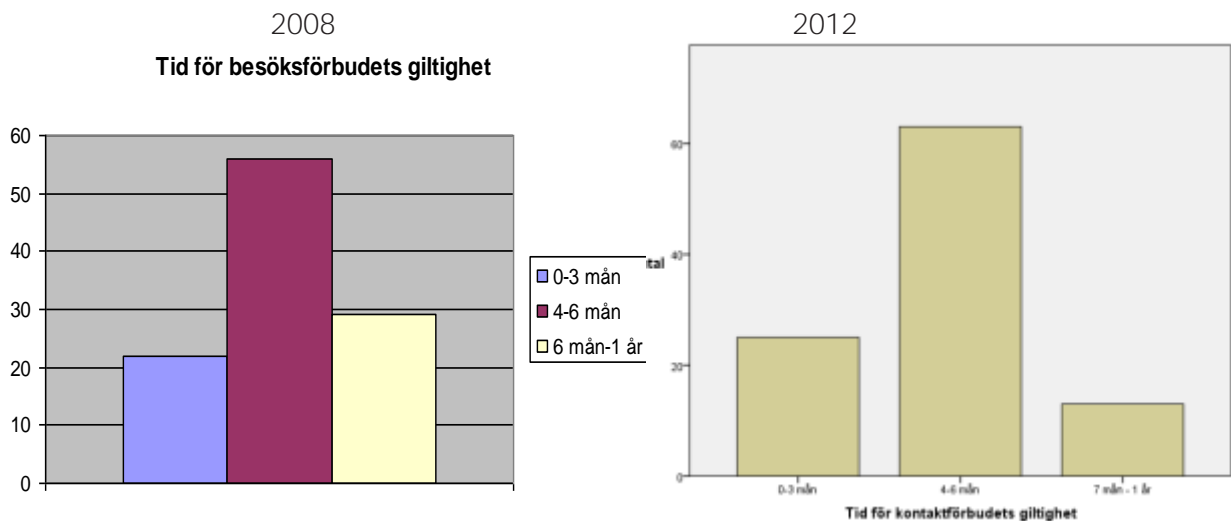
Den primära målgruppen för lagstiftningen är personer som är eller har varit gifta eller sammanboende med den som förbudet avses riktas mot. Till gruppen hör också personer som på annat sätt är eller har varit närstående till den som ansökan riktas mot. Av tabellen

framgår att denna grupp utgör majoriteten av dem som beviljas kontaktförbud, 78%. I detta avseende kan syftet med lagstiftningen sägas ha uppnåtts.

I den andra kategorin granskade ärenden avseende ej beviljade kontaktförbud, uppgår gruppen parrelation eller annan närstående 58% medan andelen övriga är ca 40 % . I ca 3 % av ärenden framgick inte om det förelåg en relation eller bekantskap.

4.4 Tid för kontaktförbudets giltighet

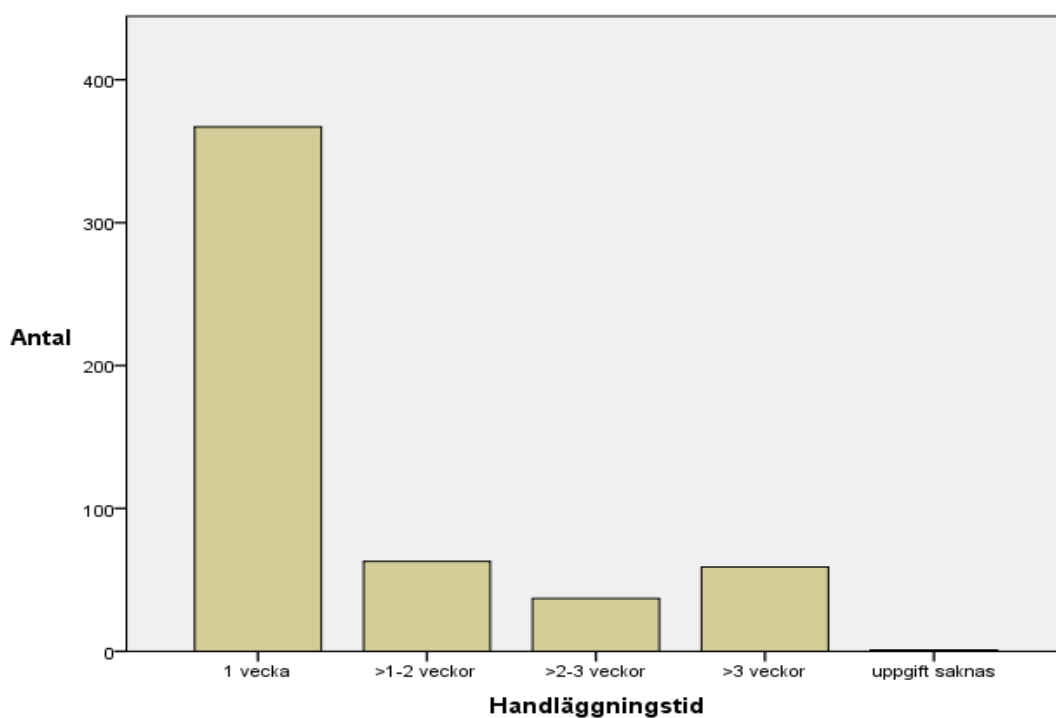
Av de beviljade kontaktförbuden (101) har tiden för kontaktförbudets giltighet fördelat sig enligt följande.

Andelen beviljade kontaktförbud mellan 4-6 månader utgör, liksom år 2008, den största andelen (62%). Näst vanligast är kontaktförbud med kort giltighetstid, mellan 0-3 månader (25%). Andelen långa kontaktförbud, mellan 7 månader och 1 år, utgör 13% av de beviljade kontaktförbuden. I förhållande till tillsynen 2008 har andelen korta kontaktförbud ökat, en tendens som bekräftas i intervjuer med de operativa åklagarna på berörda kamrar.

Att antalet korta kontaktförbud ökat kan medföra att även antalet ansökningar om förlängning ökat. Principerna för hur en ansökan om förlängning ska registreras i åklagarmyndighetens ärendehanteringssystem, Cåbra har dock förändrats sedan 2008. Några jämförelser mellan 2008 och 2012 kan därför inte göras när det gäller antalet ansökningar om förlängning av kontaktförbud.

4.5 Handläggningstider

En ansökan om kontaktförbud ska enligt ÅFS 2005:27 handläggas så skyndsamt att beslut fattas inom en vecka från det att ansökan inkom till åklagarkammaren. Merparten av ansökningarna om kontaktförbud (70%) har handlagts inom en vecka från det ärendet inkommit till åklagarkammaren. Ytterligare 10 % av kontaktförbudsansökningarna har handlagts inom 2 veckor. I drygt 11% av kontaktförbudsansökningarna har handläggningstiden dragit ut på tiden och överstiger tre veckor. Att den person mot vilken förbudet avses gälla befinner sig utomlands, saknar fast bostad eller att parterna i övrigt har varit svåra att nå för förhör och andra utredningsåtgärder i ärendet kan leda till långa handläggningstider. Inget i granskningsmallen belyser anledningen till att handläggningstiden varit längre än en vecka. I vilken utsträckning som det förelegat godtagbara skäl för att överskrida tidfristen går därför inte att utläsa av materialet. En handläggningstid av en ansökan om kontaktförbud överstigande tre veckor är dock generellt sett alltför lång.

Handläggningstid (ansökan inkom – beslut)

	Umeå	Norrort	S. Skåne	Jönköping	Skövde	Södertörn
Inom 1 vecka	69%	73%	47%	93%	71%	62%
>1-2 veckor	14%	17%	14%	4%	9%	14%
Handläggningstid >2-3 veckor	8%	7%	8%	1%	11%	9%
>3 veckor	9%	4%	30%	2%	7%	15%
uppgift saknas	0%	0%	0%	0%	2%	0%

Tabellen visar att Södra Skånes åklagarkammare enbart i 47% av fallen hållit tidsfristen (inom en vecka). Trots att kammarchefen redan då ansökan inkommer till kammaren beslutar i de ärenden där bedömningen görs att förutsättningar för att utfärda kontaktförbud saknas, har handläggningstiden i 30% av de granskade ärendena dragit ut mer än tre veckor på tiden. Som nämnts ovan ger granskningsmallen inte svar på frågan varför handläggningstiden i många ärenden blivit lång.

Vissa operativa åklagare har framfört att de upplevt att ansökningar om kontaktförbud som har inkommit till åklagarmyndigheten via polisens kontaktcenter (PKC) haft en tendens att "fastna på vägen" vilket lett till längre totala handläggningstider.

I granskningsmaterialet har förekommit ansökningar om kontaktförbud som polisen överlämnat (lottat in) till åklagare efter alltför lång tid (se nedanstående tabell). För att handläggningen som helhet ska uppfylla kravet på skyndsamhet krävs att alla steg i handläggningen från ansökan fram till beslut sker snabbt.

Tid innan ansökan lottats in till ÅM

	Antal	%
samma dag som ansökan	148	28,1
dagen efter ansökan	147	27,9
2 dagar efter ansökan	72	13,7
2-7 dagar efter ansökan	108	20,5
>1 vecka efter ansökan	31	5,9
uppgift saknas	21	4,0
Total	527	100,0

Det har vid granskningen också förekommit ärenden där tidsfristen om en vecka löpt ut utan att åklagaren påmint polisen eller vidtagit andra åtgärder för att påskynda utredningen och få den blir klar för beslut.

I den enkät som besvarats av de operativa åklagarna på de granskade kamrarna har flera framfört synpunkter på att en handläggningstid om högst en vecka från det kontaktförbudsärendet inkom till kammaren är alltför kort för att åklagaren ska kunna hinna få ett tillräckligt bra underlag för sitt beslut i ärendet. Åklagarna tycker generellt att handläggningstiden är för kort.

För att kontaktförbud ska kunna fylla sitt syfte att förebygga farliga situationer är det nödvändigt att handläggningen sker skyndsamt. I den version av ärendehanteringssystemet Cåbra som nu används och som sattes i drift den 16 september 2012, har införts bevakningen " Beslut i kontaktförbudsfråga" med 7 dagars föreslagen frist. Fristen skapas automatiskt av systemet när ansökan registreras. Redan vid tiden för handläggningen av de granskade ärendena fanns dock möjlighet att tillskapa en fristbevakning i Cåbra vid registrering av ärendena.

En reflexion från tillsynsarbetet är att en organisation för handläggning av kontaktförbud som bygger på gemensamma prioriteringar hos polis och åklagare, kontinuitet och tätt samarbete med fasta rutiner är avgörande för att ärendena ska kunna handläggas med hög kvalitet inom den föreskrivna tidsfristen.

4.5 Beslutsunderlag och riskbedömningar

Åklagarmyndighetens handbok Kontaktförbud – en handbok innehåller en checklista för åklagarens riskbedömning där de faktorer som ska omfattas finns angivna. Granskningen har visat att de tre första riskfaktorerna dominerar totalt vid beslut att meddela kontaktförbud. Majoriteten av kontaktförbudsansökningarna (86%) har gjorts antingen i samband med en polisanmälan om brott (60%) eller annars under en pågående förundersökning (26%). Endast 72 av de granskade ansökningarna om kontaktförbud gjordes utan att det fanns en bakomliggande anmälan om brott (14%). I detta avseende har inte skett några förändringar sedan tillsynen 2008.

Ansökan	Antal	%
i samband med anmälan om brott	315	59,8
utan anmälan om brott	72	13,7
under pågående fu i övrigt	139	26,4
uppgift saknas	1	0,2
Total	527	100,0

I 63 av de 101 ansökningarna (62%) i granskningsmaterialet, vilka ledde till beviljade kontaktförbud, har den person som ansökan riktat sig mot förekommit i belastningsregistret med vålds-, sex- eller fridstörningsbrott, med överträdelse av tidigare kontaktförbud eller med kontaktförbud mot någon person. I de återstående 35 ansökningar (35%) har åklagaren beslutat om kontaktförbud utan att det funnits någon tidigare lagföring eller utfärdat kontaktförbud mot den ansökan riktat sig. Här har i samtliga fall ansökan om kontaktförbud gjorts endera i samband med polisanmälan om brott eller annars under pågående förundersökning.

Inte heller i detta avseende skiljer sig resultatet av granskningen på ett nämnvärt sätt från den tidigare granskningen 2008.

Förekomst i belastningsregistret (BR) beviljade kontaktförbud

	Antal	%
ingen förekomst i BR	35	34,7
förekomst i BR	63	62,4
uppgift saknas	3	3,0
Total	101	100,0

Förekomst i belastningsregistret (BR) ej beviljade kontaktförbud

	Antal	%
ingen förekomst i BR	295	69,4
förekomst i BR	123	28,9
uppgift saknas	7	1,6
Total	425	100,0

Av tabellen ovan framgår att i förhållande till samtliga ej beviljade ansökningar om kontaktförbud (425) har den person ansökan riktat sig mot förekommit i belastningsregistret i 123 fall (29%).

I tabellen nedan har förekomst i belastningsregistret delats upp på kammarnivå. De absoluta talen är små och man bör mot den bakgrunden vara försiktig med att dra alltför säkra slutsatser. Norrorts åklagarkammare i Stockholm skiljer dock ut sig genom att endast ha utfärdat ett kontaktförbud där den ansökan riktat sig mot inte förekommer i belastningsregistret. Åklagarkammaren i Skövde och Åklagarkammaren i Umeå har i 50% eller i nästan 50% av fallen beviljat kontaktförbud i fall där den person ansökan avser inte förekommer i belastningsregistret.

	Belastningsregistret (BR)					
	ingen förekomst i BR		förekomst i BR		uppgift saknas	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Umeå	7	50%	7	50%	0	0%
Norrort	1	13%	7	88%	0	0%
S. Skåne	4	36%	7	64%	0	0%
Jönköping	7	27%	18	69%	1	4%
Skövde	7	44%	8	50%	1	6%
Södertörn	9	35%	16	62%	1	4%

Återkommande kritik har riktats mot åklagarna för att man inte använder det strukturerade hot- och riskbedömningsinstrumentet som exempelvis SARA-modellen. Något som skulle kunna utgöra ett hjälpmedel vid avgörandet av frågan om hur hög risken i ett enskilt fall är. Det är av flera skäl förenat med problem att använda denna typ av instrument i kontaktförbudsärenden. I prop. 2010/11:45 s. 39 anförde departementschefen att hot- och riskbedömningar generellt är svåra att göra, att de bygger på många osäkra faktorer samt att skyndsamhetskravet enligt 6 a § lagen om kontaktförbud medför att den tid som finns att utföra en hot- och riskbedömning är begränsad. Den som ansökan riktar sig mot har genom reglerna om partsinsyn (10 § lagen om kontaktförbud) alltid rätt att få del av det underlag som legat till grund för åklagarens beslut. Endast i rena undantagsfall, t.ex. beträffande adress- och telefonnummer, kan åklagaren undanhålla innehållet i beslutsunderlaget för den ansökan om kontaktförbud riktar sig mot. De strukturerade hot- och riskbedömningsinstrumenten innehåller ofta för den som ansöker om kontaktförbud känsliga uppgifter vilka i ett kontaktförbudsärende inte kan hemlighållas för motparten. Mot denna bakgrund är det inte förvånande att inga hot- och riskbedömningsunderlag enligt SARA-modellen har, såvitt granskningen visat, ingått i åklagarens beslutsunderlag. Avgörande för åklagarens riskbedömning i det enskilda fallet har i stället genomgående utgjorts av förekomsten i belastningsregistret avseende den ansökan riktar sig mot i kombination med anmälan om brott i samband med ansökan om kontaktförbud eller under pågående förundersökning i övrigt. Vilka omständigheter som ska läggas till grund för åklagarens riskbedömning i kontaktförbudsärendet framgår av handboken¹

4.6 Kommunikation av beslutsunderlaget

Förvaltningslagens regler om partsinsyn och kommunikation gäller vid handläggningen av kontaktförbudsärenden. Kommunikationskyldigheten innebär att både den som kontaktförbudet avses gälla mot och den som förbudet avses skydda ska underrättas om de

¹ Kontaktförbud – en handbok, sid 20.

uppgifter som tillförts ärendet av någon annan än honom eller henne själv samt ges tillfälle att yttra sig över dem. Vissa undantag från regeln finns men utrymmet för undantag är begränsat. JO har i flera tillsynsärenden kritiserat åklagare för att de vid handläggningen av kontaktförbudsärenden brustit i kommunikationsskyldigheten. Iakttagelser vid granskningen visar att dokumentationen av att kommunikation skett och hur den har gått till har varit bristfällig. Bristerna har medfört att det inte varit möjligt att bedöma i vilken utsträckning kommunikation skett. De direktiv åklagaren lämnar till polisen för utredningen bör innehålla anvisningar för hur kommunikationen ska genomföras och dokumenteras².

4.7 Relationen mellan kontaktförbud och andra åtgärder

Hur kontaktförbud och straffprocessuella tvångsmedel förhåller sig till varandra klarläggs redan i propositionen (1987/88:137 s.20). Här anges att kontaktförbud inte är avsett att ersätta eller komplettera de straffprocessuella tvångsmedlen i brottmål. Ett kontaktförbud är avsett att förebygga brott och fyller därför ett helt annat syfte. Den nya lagen innebär inte någon förändring i detta hänseende. Det finns inte något motsatsförhållande eller en utbytbarhet mellan kontaktförbud och ett frihetsberövande. Även om en person är frihetsberövad kan sällan all korrespondens eller kontakter stoppas med hänvisning till kollusionsfara³. Ett kontaktförbud kan således vara befogat även om en person är anhållen eller häktad. JO har i beslut (dnr 6651-2008) uttalat att "ett besöksförbud är inte avsett att vara ett substitut till ett anhållnings- eller häktningsbeslut i fall då tillräckliga skäl för att begära den misstänkte häktad på grund av fortsatt brottslighet inte föreligger". Åklagarens uppfattning att ett kontaktförbud i en sådan situation skulle kunna framstå "som ett bra alternativ" till ett frihetsberövande har inte godtagits.

I granskningsmaterialet har det förekommit exempel på beslutsmotiveringar som visar att häktning och kontaktförbud setts som utbytbara.

4.8 Beslutsmotiveringar

JO riktade i beslut den 16 februari 2007, diariern 2005-2005, kritik mot en åklagare för bristfällig motivering då åklagaren i sin beslutsmotivering avseende ett negativt beslut om besöksförbud i princip skrivit av lagtextens förutsättningar för besöksförbud och förklarat att dessa förutsättningar inte var uppfyllda. Efter granskningen år 2008 har därför särskilda mallar för olika beslutsformuleringar i kontaktförbudsärenden införts i Åklagarmyndighetens diariehanteringssystem Cåbra. Mallarna utgörs av en standardtext

² Se Kontaktförbud – en handbok, sid 15.

³ Med detta avses framförallt att den misstänkte avlägsnar spår efter brottet, förstör eller gömmer undan föremål som har betydelse som bevis eller åtkommits genom brottet samt att den misstänkte påverkar personer som kan ha upplysningar att lämna om brottet.

med ledtext och fritextfält för att ange vilka skäl som bestämt utgången. I denna granskning har det följts upp hur åklagarna utformat beslutsmotiveringarna i kontaktförbudsärenden. Av nedanstående tabell framgår att standardmallen används i ungefär en tredjedel av ärendena. Den vanligaste beslutsmotiveringen i granskade beslut utgörs dock av standardtext i kombination med fritext (53%). I ett mindre antal ärenden hade enbart fritextalternativet använts. Vid granskningen kunde konstateras att vissa "fritextbeslut" innehöll bristfälliga beslutsmotiveringar. Det är viktigt att framhålla att i de fall åklagaren väljer att använda enbart alternativet fritext, beslutsmotiveringen även då måste utformas så att det av beslutet går att utläsa vad som i det enskilda fallet varit avgörande för utgången.

Beslutsmotivering

	Antal	%
standard (mall)	176	33,4
Fritext	67	12,7
standard+fritext	280	53,1
standard+undantag gjorts	1	0,2
standard+fritext+undantag gjorts	3	0,6
Total	527	100,0

4.9 Skyddad personuppgift

I granskningen har den kritik följts upp som 2008 riktades mot att den person som skulle skyddas av ett besöksförbud i ett flertal beslut angavs som "skyddad personuppgift". I den nu genomförda granskningen har det visat sig att det i flera fall förekommit att beslut om kontaktförbud till skydd för en person som har skyddade personuppgifter saknat uppgift om skyddspersonens namn. Beslutet har formulerats på så sätt att den förbudet riktar sig mot meddelas förbud att kontakta "skyddad personuppgift". Ett beslut om kontaktförbud ska enligt 12 § lagen om kontaktförbud bl.a. ange den som beslutet ska skydda. Ett beslut som anger den personen som "skyddad personuppgift" kan inte anses uppfylla kraven i 12 § (de uppgifter som anges i beslutet kan f.ö. inte omfattas av sekretess). Överträdelse av ett beslut som formulerats på det sättet kan inte lagföras eftersom det inte framgår vem den person är som ska skyddas genom beslutet. Det finns exempel på att domstolar upphävt besöksförbud som meddelats för "skyddad personuppgift"⁴.

⁴ Se vidare Kontaktförbud – en handbok, s. 31.

Att bristen återkommer i den nu aktuella granskningen ger anledning att på nytt uppmärksamma åklagarna på vikten av att ange skyddspersonen med namn i ett beslut om kontaktförbud även om personen har skyddade personuppgifter.

4.10 Omprövning av kontaktförbud

Av 23 § lagen om kontaktförbud framgår att åklagare, om det på grund av ändrade förhållanden eller annars finns skäl till det, får häva eller ändra ett tidigare ställningstagande angående kontaktförbudet. Detta gäller dock inte om beslutet är föremål för rättsens prövning.

Åklagaren har en skyldighet att ex officio pröva om ett kontaktförbud ska ändras eller hävas om eller när omständigheterna föranleder det. Avgörande för den prövningen bör i första hand vara om omständigheterna har ändrats så att det inte längre finns förutsättningar för ett förbud eller om förbudet på grund av ändrade omständigheter bör utvidgas eller inskränkas (jfr. prop 187/88:137 s.33). Om exempelvis ett kontaktförbud har meddelats i ett tidigt skede av en förundersökning med brottsmisstankarna i förundersökningen som huvudsaklig grund för beslutet, bör kontaktförbudet omprövas om förundersökningen senare läggs ned och kontaktförbudet fortfarande löper. En omprövning kan i och för sig mynna ut i att beslutet om kontaktförbud ska kvarstå trots att förundersökningen lagts ned. En bedömning måste göras i det enskilda fallet.

En omprövning av ett löpande kontaktförbud bör dokumenteras i Cåbra.

Endast i ett fåtal fall har det ur aktmaterialet kunnat utläsas att omprövning har gjorts vid ändrade förhållanden. I mindre än tio ärenden har dokumenterats att en omprövning gjorts i samband med att ett häktningsyrkande ogillats. Samma gäller antalet ärenden där dokumentation skett av omprövning i samband med att en förundersökning lagts ned. Dokumentationen har i dessa fall bestått av beslutet att häva besöksförbudet. Bristen på dokumentation av omprövningar behöver naturligtvis i och för sig inte innebära att omprövning inte har skett i fler ärenden. Utan dokumentation är det emellertid inte möjligt att dra någon slutsats om detta.

4.11 Rättsens prövning

Av 14 § lagen om kontaktförbud framgår att åklagarens beslut i fråga om kontaktförbud ska prövas av tingsrätten, om den som har ålagts kontaktförbud eller den som förbudet avses skydda begär det.

Tillsynen på berörda kamrar visar att endast ett fåtal begärt rättens prövning av åklagarens beslut. I förhållande till samtliga ej beviljade kontaktförbud är drygt 2% missnöjda med åklagarens beslut och har begärt rättens prövning.

Av de 527 ansökningar om kontaktförbud som ingått i granskningen har rättens prövning begärts i 23 fall (4%). I samtliga dessa fall har domstolen fastställt beslutet. Av de ansökningar som inte beviljats (425) har rättens prövning av beslutet begärts i 10 fall (2%). Även i dessa fall har domstolen fastställt åklagarens beslut.

Begäran om rättens prövning			
		Antal	%
Samtliga ansökningar	Ej begärd	503	95,6
	Begärd +fastställt	23	4,4
	Total	526	100,0

Begäran om rättens prövning av besluten att inte meddela kontaktförbud			
		Antal	%
Samtliga icke beviljade ansökningar	Ej begärd	414	97,6
	Begärd +fastställt	10	2,4
	Total	424	100,0

I dessa tabeller har vi ett bortfall på ett ärende.

5 Brott som anmäls i samband med ansökan om kontaktförbud

Av de 454 ansökningar om kontaktförbud där ansökan gjorts i samband med polisanmälan om brott eller annars under pågående förundersökning har brottsutredningen lett till lagföring i ca 18 % av fallen. I ett fåtal ärenden pågick fortfarande förundersökningen då granskningen gjordes. Sammanlagt 69 % ledde inte till lagföring. Närmare 10 % rörde utredningar av brott där ledningen av förundersökningen återlämnats till polisen på grund av att brottet var av enklare beskaffenhet.

Vid genomgången av akterna har granskarna funnit att förundersökningsledningen i flera fall har legat kvar hos polisen trots att ansökan om kontaktförbud inkommit och handlagts

av åklagare. Någon omlottning till åklagaren av förundersökningen har inte skett. I några fall har framgått att åklagaren inte velat ta över förundersökningsledningen men trots detta lämnat direktiv till polisen angående olika utredningsåtgärder som polisen ska vidta. Det behövs mot den bakgrunden särskilt poängteras att när en ansökan om kontaktförbud kommer in till åklagaren ska polisen omgående lämna över ledningen av förundersökning som pågår hos dem till åklagaren.⁵

Beslut om åtal/förundersökning

	Antal	%	Akkumulerad %
Åtal	80	17,6	17,6
ej åtal	21	4,6	22,2
fu nedlagd	286	63,0	85,2
fu åter polis/ej åkl	43	9,5	94,7
fu ej inledd	7	1,5	96,3
fu pågår	12	2,6	98,9
ingen uppgift om åtal, fu ej nedlagd	4	,9	99,8
ansökan om kf inkommen efter att åtal väckts	1	,2	100,0
Total	454	100,0	

Det går inte utifrån ovan angivna åtalsfrekvens att dra någon slutsats huruvida andelen beviljade eller icke beviljade kontaktförbud ligger på en rimlig nivå.

6 Andra iakttagelser vid granskningen

Granskarna har inte kunnat iaktta några uppenbara skillnader i handläggningssätt som skulle kunna förklara skillnaderna mellan de granskade åklagarkammarna. Vid granskningen vid Åklagarkammaren i Skövde noterades att ansökningar om kontaktförbud som inkommit från polisen ofta var fylliga och informationsrika. Kammaren har en hög andel beviljade kontaktförbud och god kvalitet i beslutsunderlaget kan ha varit en bidragande faktor. Vid Södertörns åklagarkammare kunde iaktas ett flertal ansökningar om kontaktförbud mellan parter som var bekanta/obekanta med varandra, t.ex. påfallande många granntvister, ärenden i vilka det överlag saknades grund för att bevilja ett kontaktförbud. Ytterligare en iakttagelse som gjorts i denna rapport är att andelen ansökningar om kontaktförbud mellan

⁵ ÅFS 2005:9, 8§, 4p.

parter i en parrelation, tidigare parrelation eller annan nära relation minskat i förhållande till granskningen 2008. Mot bakgrund av att lagen om besöksförbud/kontaktförbud i första hand är tänkt att komma till användning när det behövs för att förebygga och motverka farliga situationer för parter i en parrelation eller f.d. parrelation eller en annars nära relation ligger det nära till hands att se minskningen i detta avseende som en del av förklaringen till att andelen beviljade kontaktförbud generellt har minskat i jämförelse med granskningen 2008. På kammarnivå blir siffrorna små vilket påkallar försiktighet. Det är dock tydligt att några kammare har fler ärenden om kontaktförbud där det inte finns eller har funnits någon nära relation mellan parterna. Även antalet ansökningar sett i förhållande till befolkningsunderlaget varierar. Även här rör det sig om små tal som inte medger några långtgående slutsatser.

Vid granskningen 2008 uppmärksammades att det förekom brister i diarieföringen av inkomna ansökningar. Det har konstaterats att detta i viss utsträckning förekommit även vid denna granskning. De berörda kamrarna har uppmärksammats på bristerna.

7 Kan några faktorer som påverkat utfallet i andelen utfärdade kontaktförbud identifieras?

Ansökningar och beslut om kontaktförbud under 2012

	<i>Norrort</i>	<i>Södertörn</i>	<i>Jönköping</i>	<i>Södra Skåne</i>	<i>Skövde</i>	<i>Umeå</i>
Befolkning*	478 985	408 082	339 116	405 730	256 955	260 217
Antal beslut av KF 2012	448	476	462	554	282	411
Antal beslut per 1000 inv 2012	0,94	1,17	1,36	1,37	1,10	1,58
Antal beviljade KF 2012	89	140	202	108	120	149
Ej KF 2012	359	336	260	446	162	262
% beviljade 2012	20	29	44	19	43	36

* 31 dec 2012. Källa: SCB.

Andelen utfärdade (beviljade) kontaktförbud varierar från ungefär 20 % vid Södra Skånes åklagarkammare och Norrorts åklagarkammare till drygt det dubbla vid åklagarkamrarna i Skövde och Jönköping.

Av tabellen framgår att antal beslut i kontaktförbudsärenden per tusen invånare varierar från 0,94 vid Norrorts åklagarkammare till 1,58 vid Åklagarkammaren i Umeå. Det är totalt sett få som ansöker om kontaktförbud och siffrorna i sig ger inte svar på frågan varför andelen utfärdade (beviljade) kontaktförbud varierar mellan kamrarna. Tillsammans med andra uppgifter kan de emellertid vara av intresse för att få en bild av vilka faktorer som kan tänkas påverka utfallet.

Södra Skånes åklagarkammare har i jämförelse med Åklagarkammaren i Skövde fler sökande per tusen innevånare och skulle därför kunna tänkas ha fler ansökningar där förutsättningarna generellt saknas. Andelen närstående bland de sökande, vilket är den primära målgruppen för lagstiftningen, ligger dock på samma nivå som för Skövde. En skillnad som noterades av granskarna låg i hur fylliga ansökningar polisen lottade in till kamrarna. Ansökningarna vid Åklagarkammaren i Skövde var påtagligt fylliga och informationsrika.

Norrorts Åklagarkammare har i likhet med Södra Skånes åklagarkammare en låg andel beviljade (utfärdade) kontaktförbud men lägre antal ansökningar per tusen innevånare. Gruppen där parterna är närstående utgör 61 % av ansökningarna vilket är större än vid Södra Skånes åklagarkammare. Granskningen har visat att tidigare domar för vålds-, frids- eller sexualbrott vägt tungt i åklagarens riskbedömning (avsnitt 4.5). Vid Norrorts åklagarkammare har samtliga beslut att utfärda kontaktförbud utom ett riktats mot en person som tidigare var dömd för vålds-, frids- eller sexualbrott. Endast i ett fall har kontaktförbud utfärdats utan att den person som förbudet riktades mot tidigare var dömd för brott⁶. I ärendena som handlagts vid Södra Skånes Åklagarkammare som i likhet med Norrorts åklagarkammare har en låg andel utfärdade kontaktförbud, är de personer som meddelats kontaktförbud mera jämnt fördelade mellan gruppen tidigare dömda och gruppen inte tidigare dömda. Södra Skånes åklagarkammare liknar i detta avseende de fyra övriga granskade kamrarna.

En annan faktor som skulle kunna inverka på andelen utfärdade kontaktförbud är om personella tvångsmedel och kontaktförbud ses som utbytbara. Detta skulle kunna leda till att åklagaren begär den misstänkte häktad och avslår ansökan om kontaktförbud. Svaren på enkäten visar att åklagarna anser det mera effektivt att använda anhållande och häktning i de situationer där de tämligen restriktiva förutsättningarna för att utfärda kontaktförbud i gemensam bostad är uppfyllda. Under granskningen har ett ärende påträffats vid Norrorts åklagarkammare där motiveringen pekade mot att åklagaren såg frihetsberövande och ordinärt kontaktförbud som utbytbara. Något belägg för att detta synsätt skulle delas av övriga åklagare vid denna eller övriga granskade kamrarna har granskningen inte gett.

⁶ Riskbedömningen grundades bl.a. på de brott som anmälts i samband med ansökan om kontaktförbud.

Södra Skånes åklagarkammare avviker från övriga granskade kammare när det gäller handläggningstiderna. Något mindre än hälften av ärendena handläggs inom en vecka och i 30 % av ärendena överstiger handläggningstiden tre veckor. Det väcker frågan vilken betydelse handläggningstidens längd har för beslutet i kontaktförbudsfrågan. En kontroll har dock visat att det inte finns något samband mellan andel beviljade kontaktförbud respektive icke beviljade kontaktförbud och handläggningstidens längd.

Genomgången pekar mot att eventuella samband är komplexa och att inga enkla slutsatser kan dras av tabellen ovan. I ärenden om kontaktförbud görs en bedömning av hur stor risk för brott, förföljelse eller andra allvarliga trakasserier som föreligger och en prövning av om skälen för ett kontaktförbud uppväger det intrång och det men i övrigt som förbudet innebär för den mot vilken förbudet avses gälla. Bedömningarna kan i det enskilda fallet utfalla olika utan att därför sägas vara felaktiga. Granskningen visar på de svårigheter som kan finnas vid handläggningen av kontaktförbudsärenden men också på möjligheter att utveckla handläggningen genom exempelvis praxisdiskussioner.

Vid granskningen 2008 tycktes åklagarnas tillämpning av kontaktförbudslagstiftningen vara restriktiv. Samma intryck ger även granskningen 2012.

8 Granskningsresultat överträdelser av kontaktförbud

8.1 Grunduppgifter samt uppföljning av meddelade kontaktförbud

Det är i första hand polisen och de sociala myndigheterna som kan följa upp meddelade kontaktförbud i sin kontakt med den person förbudet avses skydda. Åklagarens uppföljning av ett meddelat kontaktförbud sker huvudsakligen genom att eventuella överträdelser av förbudet beivras. Ska en uppföljning vara effektiv måste den ske snabbt och ge avsett skydd för den person som förbudet är avsett att skydda. Rikspolisstyrelsen har numera (juli 2013) utfärdat föreskrifter för hur uppföljningen av ett kontaktförbud ska handläggas.

Samtliga anmälningar om överträdelse av kontaktförbud som inkommit till de granskade åklagarkammarna under den aktuella tre-månaders perioden har granskats. Antalet anmälningar har varit 81 i 69 ärenden (AM-nummer), d.v.s i flera ärenden har under ovan nämnda tidsperiod flera anmälningar om överträdelse av kontaktförbud i samma ärende granskats. Av de 81 anmälningarna om överträdelse av kontaktförbud som ingått i granskningen har åtal väckts i 27 fall (33%), förundersökning lagts ned i 43 fall (53%), åtalsunderlåtelse meddelats i två fall och åtal inte väckts i ett fall. Beträffande övriga ärenden, 8 fall (10%) har förundersökning fortfarande pågått vid tidpunkten för

granskningen. I förhållande till granskningen 2008 har andelen nedlagda förundersökningar ökat med 10%.

Motiveringen av beslut att lägga ned förundersökningen har i 23 fall varit att brott inte kunnat styrkas (28%), i tre fall rör det sig om ringa fall, i fem fall har nedläggningen skett med stöd av RB 23 kap 4 a § och i tolv fall har motiveringen varit en annan.

Den vanligaste typen av överträdelse i de 81 granskade anmälningarna har varit kontakt via telefon eller sms. I 30 av fallen rör det sig om sådan överträdelse av kontaktförbudet (38%). Den näst vanligaste typen av överträdelse har varit fysisk kontakt. Anmälan om sådana överträdelser har gjorts i 27 fall (34%). I fysisk kontakt har vid granskningen inkluderats tilltal. I förhållande till granskningen 2008 har andelen kontakter via telefon/sms minskat betydligt (13%) och de fysiska kontakterna ökat (7%).

De övriga typer av överträdelser som har anmälts, 23 fall, har varit kontakter via brev/lapp/e-post (8), närvaro utan fysisk kontakt (7), via tredje man (2), slumpmässiga sammanträffanden (2), annat (3) och telefon + brev (1).

I majoriteten av anmälningarna (69 fall), har endast en typ av överträdelse anmälts. Granskningen visar att i förhållande till 2008 har en kraftig ökning av endast en anmäld typ av överträdelse skett (med 15%).

Anmälan om annat brott i samband med överträdelsen har gjorts i 22 fall (28%). Vanligast är olaga hot samt olaga hot i kombination med ofredande och misshandel. Övriga brott som förekommit är främst skadegörelse, förolämpning och förtal. I förhållande till granskningen 2008 har andelen anmälan om annat brott i samband med överträdelse av kontaktförbud minskat.

I 44 fall (54%) har anmälan gjorts om en enstaka överträdelse vid ett tillfälle, i 26 fall (32%) vid två – 10 tillfällen och i 9 fall (11%) vid mer än tio tillfällen. I förhållande till granskningen 2008 har andelen anmälda överträdelser mellan 2-10 tillfällen ökat med 8%. I övrigt förekommer inga förändringar i förhållande till 2008.

I cirka hälften av anmälningarna, 41 fall (51%), har anmälan gjorts till polis samma dag som senaste överträdelsen ägt rum. I 25 fall (31%) har anmälan gjorts någon gång dagen efter upp till inom en vecka efter den senaste överträdelsen. I 8 fall (10%) har anmälan skett en vecka efter den senaste överträdelsen. I 7 fall saknas uppgift i granskningsmaterialet om när anmälan har gjorts till polisen. Ingen förändring av betydelse har i denna del kunnat konstateras i förhållande till granskningen 2008.

8.2 Parterna, deras ålder, kön och relation

8.2.1 *Kön*

Kvinnorna dominerar i egenskap av målsägande och män som misstänkta i de anmälningar om överträdelser som granskats. Andelen kvinnor i egenskap av målsägande har i förhållande till granskningen 2008 minskat med 11%, från 94 till 83%. Andelen män som förekommer som misstänkt har på motsvarande sätt minskat från 95 till 80%. Resultatet stämmer väl överens med resultatet av granskningen av ansökningar om kontaktförbud. Andelen parter i en parrelation eller f.d. parrelation eller i en annan nära relation har minskat i förhållande till andelen ansökningar om kontaktförbud mot bekant/obekant.

Målsägandes kön

	Antal	%
kvinnor	67	82,7
män	14	17,3
Total	81	100,0

Misstänkts kön

	Antal	%
kvinnor	16	19,8
män	65	80,2
Total	81	100,0

8.2.2 *Ålder*

Målsäganden i de anmälda överträdelserna av kontaktförbud har i 99% av fallen varit över 18 år och misstänkt har i 100% av fallen varit över 18 år. Inga förändringar av betydelse har skett i ålderssammansättningen.

8.2.3 *Relation*

Den vanligaste förekommande relationen mellan misstänkt och målsägande har varit pågående eller avslutad parrelation eller annan nära relation. I 62 av de 81 anmälningarna (77% av fallen) har det rört sig om en sådan relation. I förhållande till granskningen 2008

har denna andel minskat med 14%. Andelen parter i kontaktförbudsärenden som är eller varit närstående till varandra motsvarar i stort sett exakt andelen med en sådan relation i ärenden om överträdelse av kontaktförbud. Det hade legat nära till hands att dra slutsatsen att risken för överträdelser skulle vara större när det förelåg en sådan relation mellan parterna men granskningen ger inte belägg för ett sådant antagande.

Andra typer av relation, bekant och professionell kontakt/skola uppgår till 17 fall (21%). I två fall har relationen inte kunnat utläsas.

Parternas relation

	Antal	%
Bekant	15	18,5
parrelation (även fd)	57	70,4
annan närstående	5	6,2
professionell kontakt/skola	2	2,5
framgår ej	2	2,5
Total	81	100,0

8.3 Utredningsåtgärder i anledning av anmälan om överträdelse

Överträdelse av ett kontaktförbud är konstruerat som ett brott mot själva förbudet – dvs. snarast som en överträdelse av påbjuden ordning - och inte som ett angrepp mot den skyddades integritet. Den person som skyddas av förbudet behöver i och för sig inte ens känna till att ett kontaktförbud överträtts för att det ska vara fråga om straffbar överträdelse, (jfr. prop. 1997/98:55 s. 80). I normalfallet är det dock förstås ofta målsäganden som anmäler att en överträdelse har skett.

Åklagaren är förundersökningsledare i ärenden avseende överträdelse av kontaktförbud. Anmälningarna ska därför lottas in från polisen till åklagare utan dröjsmål. Av aktmaterialet framgår att handläggningstiden i 55 av 81 anmälningar (68%) överstigit tre veckor. Att vissa anmälningar medfört lång handläggningstid har vid närmare granskning visat sig bero på dels sen inlottning av anmälningar från polis till åklagare, dels brister i direktivgivning från åklagarens sida och uppföljning av förundersökningen hos polismyndigheten av lottad åklagare samt att den person som ansökan avsett varit svår eller omöjlig att nå.

Av aktmaterialet går inte att utläsa att det skulle förekomma någon fast rutin mellan polis och åklagare för handläggningen av anmälningarna om överträdelse av kontaktförbud på kamrarna.

Av granskningsmaterialet framgår att förhör med målsäganden har skett i 64 fall (79%). Uppgift om förhör med målsägande har i 12 fall inte framgått av granskningsmaterialet vilket medför att bortfallet har uppgått till hela 15%. I återstående 5 fall (6%) har något förhör ej hållits med målsäganden. Förhör med misstänkt har skett i 51 fall (63%). Uppgift om förhör med misstänkt har 9 fall inte framgått av granskningsmaterialet. Bortfallet har här uppgått till 11%. I 21 fall (26%) har förhör ej hållits med den misstänkte. Det har som framgår av det relativt höga bortfallet varit svårt att av aktmaterialet utläsa omfattningen av hållna förhör med målsägande och misstänkt. Dokumentationen i de granskade akterna har inte framstått som helt igenom tillförlitlig. Det finns indikationer i aktmaterialet som talar för att förhör med målsägande och misstänkt hållits i fler fall (jämför det redovisade bortfallet ovan) än som finns dokumenterat i de utskrifter av elektroniska akter hos åklagare och polis som varit tillgängliga vid granskningen.

I jämförelse med granskningen 2008 kan trots svårigheterna vid denna granskning konstateras att förhör med misstänkt hållits i en betydligt större utsträckning 2012 (i 63% av fallen 2012 jämfört med 48% av fallen 2008). Om skälig misstanke föreligger i ett ärende är huvudregeln att misstänkt ska delges misstanke och höras. Förutom möjligheten att misstänkt erkänner brott kan de uppgifter denne lämnar i ett förhör vara sådana att de på annat sätt för utredningen framåt. Mot den bakgrunden är ökning av andelen förhör med misstänkt en positiv utveckling.

Även förhör med målsäganden har hållits i större omfattning än 2008 (i 79% av fallen 2012 jämfört med 70% 2008). Målsäganden har således i den senaste granskningen i större utsträckning än vid granskningen 2008 fått möjlighet att berätta om brottsmisstanken i ett regelrätt förhör. Även detta är positivt.

Tvångsmedel som anhållande och häktning har använts i ett mycket litet antal ärenden.

Påföljd i de ärenden som lagförts

	Antal	%
Böter	7	25,9%
Skyddstillsyn	7	25,9%
fängelse >1 månad	1	3,7%
fängelse 1-3 månader	3	11,1%
fängelse > 3 månader	2	7,4%
ej avgjort än	6	22,2%
åtalet ogillat	1	3,7%

Vid granskningen 2012 har påföljden i domstol granskats i de 27 fall som lett till åtal. Av tabellen framgår att böter dömts ut i 26 % av de prövade fallen och att ytterligare 26 % lett till skyddstillsyn. Fängelse har utdömts i 22% av fallen. En lika stor andel, 22% av fallen väntade på rättegång. Det innebär att "fängelsefallen" utgör 48% av hittills utdömda påföljder. En närmare granskning av de avdömda fallen visar att domstolarna dömt till böter för en eller någon enstaka överträdelse av ett kontaktförbud. I de fall som lett till skyddstillsyn eller fängelse har domstolarna i samtliga fall utom ett dömt för överträdelse av kontaktförbud i kombination med annat eller andra brott såsom olaga hot, ofredande eller annat brott mot liv eller hälsa, frihet eller frid. I ett fall har en domstol dömt till fängelse en månad för överträdelse av kontaktförbud i fem fall under en tvåmånadersperiod. Överträdelserna avsåg fysiska kontakter från förbudspersonens sida.

En överträdelse som är ringa är straffri. Av materialet framgår att åklagare i några (3) enstaka fall lagt ned en förundersökning med beslutsmotiveringen att det rör sig om ringa fall av överträdelse. I något fall har aktgranskningen visat att en överträdelse i form av såväl en fysisk kontakt som en SMS-kontakt bedömts som ringa. En sådan bedömning är inte i överensstämmelse med praxis. Även om varje ärende är unikt tycks vid en genomgång av handläggningen i samtliga granskade ärenden bedömningen av vad som utgör ringa brott skilja sig åt mellan enskilda åklagare.

9 Beslut

Mot bakgrund av resultatet av den genomförda tillsynen föreslår Utvecklingscentrum Göteborg att det i kommande verksamhetsplaner för Åklagarmyndigheten beslutas

- Att det under 2014 ska utarbetas riktlinjer för bedömning av risk och proportionalitet i ärenden om kontaktförbud.
- Att en uppföljning i form av en ny tillsyn av handläggningen av kontaktförbud genomförs under tiden 1 maj 2015-30 juni 2016.

Mot bakgrund av arten av de brister som konstaterats vid tillsynen av handläggningen av kontaktförbud överlämnas rapporten till områdesansvariga överåklagare för övervägande av eventuella åtgärder.

Frågan om att genomföra ett metodutvecklingsarbete med syftet att utveckla enhetliga rutiner för handläggningen av kontaktförbudsärenden kommer att behandlas inom ramen för framtagandet av utvecklingscentrumens verksamhetsplan 2014.

Handboken Kontaktförbud ska vid kommande uppdatering utvecklas ytterligare i avsnittet om kommunikation av beslutsunderlaget.

Som ett led i arbetet med enhetligheten ska Utvecklingscentrum Göteborg under 2014 anordna ett seminarium för åklagare om bedömning av risk och proportionalitet i olika slag av kontaktförbudsärenden.

Handläggningstiderna vid Södra Skånes Åklagarkammare ska följas upp av Utvecklingscentrum Göteborg för att klarlägga bakgrunden till att handläggningen av kontaktförbudsansökningar endast i 47 % av ärendena sker inom en vecka.

10 Bilaga

Enkätfrågor som ställts till de operativa åklagarna:

1. Förekommer det att Du beslutar att meddela kontaktförbud på följande beslutsunderlag
 - a) enbart uppgifterna från sökanden?
 - b) enbart uppgifterna från sökanden och den beslutet avser?
 - c) utan att personen beslutet avser förekommer med vålds-, hot- eller sexbrott i belastningsregistret?
 - d) med tillgång till SARA eller annat riskbedömningsinstrument från polisen?

2. Är någon av nedanstående åtgärder aktuella för Dig vid anmälan om en enstaka överträdelse av kontaktförbud?
 - a) hämtning till förhör?
 - b) anhållande?
 - c) s.k. "klargörande samtal" (dvs. förhör med den misstänkte med klargörande av innebörden av kontaktförbudet)?

3. Har Du handlagt ärende om kontaktförbud avseende gemensam bostad?

4. Är det Din uppfattning att kontaktförbud avseende gemensam bostad är ett fungerande verktyg till skydd för skyddspersonen?

5. Har du använt kontaktförbudshandboken?
 - a) nej
 - b) några gånger
 - c) ofta
 - d) kände inte till den

6. Dina eventuella övriga synpunkter på lagen om kontaktförbud?

KONTAKTFÖRBUD

GRUNDUPPGIFTER			
Kammare:			
Ärendenummer:			
Beslutande åklagare:			
	JA	NEJ	FRAMGÅR EJ
Beslut:			
beviljat			
ej beviljat			
avskrivet			
Ansökan om förlängt kontaktförbud			
Ansökan återkallad			
Domstolsprövning			
Typ av kontaktförbud ansökan avser:			
vanligt			
gemensam bostad			
utvidgat			
särskilt utvidgat			
Tid för kontaktförbudets giltighet:			
0 – 3 månader			
4 – 6 månader			
7 månader – 1 år			
Beslutsmotivering:			
Standard (mall)			
fritext			
undantag gjorts			
SÖKANDEN			
Kön:			
man			
kvinna			
Ålder:			
<15 år			
15 – 18 år			
>18 år			
Relation:			
obekant			
bekant			
kärleksrelation (även f.d.)			
annan närstående			
professionell kontakt/skola			
relation framgår ej			
gemensamma barn			
Skyddade personuppgifter			

DEN ANSÖKAN RIKTAR SIG MOT			
	JA	NEJ	FRAMGÅR EJ
Kön:			
man			
kvinn			
Ålder:			
15 – 18 år			
>18 år			
BR:			
våld / sex / hot / fridsstörning mot <i>sökande</i>			
våld / sex / hot / fridsstörning mot <i>annan</i>			
kontaktförbud mot samma person			
kontaktförbud mot annan person			
överträdelse av kontaktförbud			
SARA m.fl.			
Skyddade personuppgifter			
ÄRENDEHANDLÄGGNING M.M.			
	JA	NEJ	FRAMGÅR EJ
Handläggningstid ÅM (frist):			
1 vecka			
>1 – 2 veckor			
>2 – 3 veckor			
>3 veckor			
Tid innan ansökan lottats in till ÅM:			
samma dag som ansökan			
dagen efter ansökan			
2 dagar efter ansökan			
2 dagar – 1 vecka efter ansökan			
>1 vecka efter ansökan			
Ansökan:			
i samband med anmälan om brott			
utan anmälan om brott			
under pågående fu. i övrigt			
Förhör hålls med den ansökan avser			
Den ansökan avser medger ansökan			
Sökande har fått ta del av uppgift som tillförts ärendet av motpart			
”Förbudspersonen” har fått ta del av uppgift som tillförts ärendet av sökande			

ÖVERTRÄDELSER

GRUNDUPPGIFTER			
Kammare:			
Ärendenummer:			
Beslutande åklagare:			
	JA	NEJ	FRAMGÅR EJ
Beslut:			
åtal			
fu. nedlagd			
fu. ej inledd			
Beslutsmotivering:			
ej styrkas			
ringa fall			
23 kap 4a § jfr m 20 kap 7 § 3 p			
annat			
MÅLSÄGANDE			
Kön:			
man			
kvinn			
Ålder:			
<15 år			
15 – 18 år			
>18 år			
Relation:			
obekant			
bekant			
kärleksrelation (även f.d.)			
annan närstående			
professionell kontakt/skola			
relation framgår ej			
gemensamma barn			
Skyddade personuppgifter			
MISSTÄNK			
	JA	NEJ	FRAMGÅR EJ
Kön:			
man			
kvinn			
Ålder:			
15 – 18 år			
>18 år			
BR:			
våld / sex / hot / fridsstörning			
kontaktförbud mot samma person			
kontaktförbud mot annan person			
överträdelse av kontaktförbud			
Skyddade personuppgifter			
ÄRENDEHANDLÄGGNING M.M.			
	JA	NEJ	FRAMGÅR EJ
Antal anmälda överträdelser i anmälan:			
1			
2			
3 - 5			
6 - 10			

>10			
Typ av överträdelse:			
fysisk kontakt i/utanför bostad (även tilltal)			
fysisk kontakt på arbetet/skolan (även tilltal)			
telefon/sms			
brev/lapp/e-mail			
närvaro utan fysisk kontakt			
anonyma kontakter som tolkas			
via tredje man (hälsningar)			
slump			
kontakt på annat sätt (hur?)			
.....			
flera typer av överträdelse i samma anmälan			
Annan brottsmisstanke anmäls i samband med överträdelsen:			
misshandel			
grov kvinnofridskränkning/fridskränkning			
olaga hot			
hemfridsbrott/olaga intrång			
ofredande			
förolämpning/förtal			
sexuallbrott			
stöld			
skadegörelse			
övergrepp i rättssak			
annat			

	JA	NEJ	FRAMGÅR EJ
Flera anmälningar om överträdelser i ärendet			
Tid fr. senast anmälda överträdelser/anmälan:			
samma dag			
dagen före			
inom en vecka			
>en vecka			
Åtgärder i anledning av anmälan:			
polis till plats (IGV)			
gripande			
hämtning			
anhållande			
häktningsframställan			
häktad (domstol)			
förhör med målsägande			
förhör med misstänkt			
förhör med vittne			
annan åtgärd (vad?)			
.....			
Misstänkt erkänner brott			
Tid fr. anmälan till första åtgärd (inkl. direktiv):			
samma dag			
dagen efter			
inom en vecka			
>1 vecka			
Handläggningstid:			
1 vecka			
1 – 2 veckor			
2 – 3 veckor			
>3 veckor			
Påföljd i domstol (vad?):			
böter			
villkorlig dom			
skyddstillsyn			
fängelse >1 månad			
fängelse 1 – 3 månader			
fängelse >3 månader			
ej avgjort ännu			
Egen kommentar om handläggningen (se nedan)			

Kontaktförbud 2012

Åklagarkammare	Kontaktförbud, gemensam bostad	Kontaktförbud, ordinärt	Kontaktförbud förlängs	Utvidgat kontaktförbud förlängs	Särskilt utvidgat kontaktförbud förlängs	Utvidgat kontaktförbud	Ej kontaktförbud
Norrort	3	78	7	0	0	1	359
Västerort	4	132	17	0	0	2	453
Söderort	2	144	6	1	0	3	391
Södertörn	2	122	16	0	0	0	336
City	7	105	15	0	0	3	410
Eskilstuna	3	23	5	0	0	0	142
Nyköping	3	67	5	0	0	2	149
Linköping	0	78	7	1	0	5	201
Norrköping	0	97	15	0	0	1	132
Jönköping	9	185	5	0	0	3	260
Växjö	1	55	5	0	0	0	190
Kalmar	8	104	15	0	0	0	246
Södra Skåne	2	84	21	0	1	0	446
Helsingborg	4	113	12	0	0	1	260
Karlskrona	1	106	10	0	0	0	128
Kristianstad	5	68	10	0	0	0	168
Malmö	2	182	38	0	0	0	487
Borås	0	113	33	0	0	1	294
Halmstad	5	138	41	3	0	2	363
Skövde	9	92	18	1	0	0	162
Uddevalla	8	169	28	0	0	1	266
Göteborg	11	182	25	0	0	2	566
Uppsala	2	79	10	0	0	1	309
Karlstad	2	137	18	0	0	0	285
Örebro	0	89	21	0	0	0	277
Västerås	1	81	7	0	0	0	259
Falun	9	152	27	0	0	1	407
Gävle	2	124	27	0	0	0	300
Umeå	0	123	17	0	0	9	262
Luleå	0	61	12	0	0	0	182
Östersund	0	42	17	0	0	0	203
Sundsvall	1	138	26	0	0	1	283
Riksenheten för polismål	0	0	2	0	0	0	22
Total	106	3 463	538	6	1	39	9 198

